Р Е Ц Е Н З И Я

от доц. д-р Румен Анчев Русев

Технически факултет при ЮЗУ „Неофит Рилски" - Благоевград

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ" на ЮЗУ „Неофит Рилски" - Благоевград, област на висшето образование 5 „Технически науки", професионално направление 5.1 „Машинно инженерство" (Приложна механика вкл. Трибология), обявен в ДВ, бр. 25/03.04.2015 и в сайта на ЮЗУ „Неофит Рилски" - Благоевград.

Настоящата рецензия е съставена по решение на научното жури, определено със заповед 1630/03.06.2015 на Ректора в съответствие със закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за приложението му във ЮЗУ „Неофит Рилски" - Благоевград.

Документи за участие в конкурса е подала единствено **гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова.**

1. Кратки биографични данни

Гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова е родена на 16.08.1966 г. в гр. Благоевград. Средното си образование завършва в ИТ „Иван Илиев" Благоевград през 1985 г. Висше образование по специалност „Технология и организация на автомобилните превози" получава във ВТУ „Ангел Кънчев" – гр. Русе през 1991 г. През 2003 г. завършва „Право" в ЮЗУ „Неофит Рилски" – гр. Благоевград.

Гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова има 22 години педагогически стаж, като от 1996 г. е редовен асистент в Югозападен университет „Неофит Рилски" Благоевград.

2. Общо описание на представените материали

Кандидатът гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова участва в конкурса за доцент с 1 бр. учебна литература, 2 бр. учебно-методически пособия и 1 бр. монографичен труд. Освен това е представила 14 броя публикации, класифицирани както следва: ***А. По***

вид: статии - 10 бр.; доклади - 4 бр.; ***Б. По значимост:*** 3 бр. [4, 7, 8] с SJR indicator; ***В. По място на публикуване:*** доклади в трудове на международни научни конференции в чужбина - 3 бр. [2, 6, 9]; статии в чуждестранни списания - 3 бр. [1, 3, 5]; статии в български списания - 4 бр. [4, 7, 8, 14]; доклади в трудове на международни научни конференции в България - 4 бр. [10, 11, 12, 13]; ***Г. По езика, на който са написани:*** на английски език - 5 бр. [1, 2, 3, 5, 6]; на български език - 9 бр.; ***Д. По брой на съавторите:*** самостоятелни – 12 бр. [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13]; в колектив на който е водещ съавтор 1 бр. [12].

3. Отражение на научните публикации в научната общност

Публикациите на гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова са представени на международни конференции в страната и чужбина, в научни чуждестранни и български списания. Може да се счита, че са станали известни на научната общност у нас и в чужбина, което се доказва от показаните цитирания. Дадената учебна литература се използва в процеса на обучение на студентите от „Технически Факултет" и е одобрена от академичния му състав.

4. Обзор на съдържанието и резултатите в представените трудове

От представените за участие в конкурса материали се вижда, че гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова е работила основно в три направления по темата на обявения конкурс:

А. Триене при тъканите. В тази област на научни изследвания най-значим е монографичния труд „Изследване на триенето при някои тъкани". Този въпрос е актуален основно за процеса на обработка на тъканите в конфекционното производство, при използването на технически тъкани и по-малко при експлоатация на облекла. Съставени са геометрични модели на платове в широко използваните сплитки лито и кепър 3/1, в най-често срещаните фази на строеж. Разгледани са няколко варианта на взаимното положение на двата слоя. Установени са различни конфигурации при взаимното преместване на слоевете. За всяка разновидност на взаимодействие е предложен математичен апарат за определяне на контактната повърхнина. В монографията са представени и резултатите от проведени голям обем експерименти с реално съществуващи тъкани в различни сплитки. Определени са няколко фрикционни пара-

метъра. Обект на изследване е и коефициента на триене преди и след апретурна обработка на тъканите. Направено е съответствие на теоретичната постановка с резултатите от експериментите. В останалите работи по темата [1, 4, 5, 7, 8, 9] детайлно и в по-голям обем са разгледани различните аспекти на триенето между тъканите, но основните въпроси и получените резултати са намерили място в монографията.

Б. „Динамика" на пътно-транспортните произшествия. Разгледани са методиките за кинематичен анализ при извършване на някои маневри от автомобила [2]. Предложена е методика за определяне на максималната безопасна скорост на движение за избягване на пътен инцидент с пешеходец [3]. Анализирани и класифицирани са различни безопасни скорости на автомобила. Разработена е методика за определяне мястото на пешеходеца и скоростта на автомобила при ПТП [6]. В останалите разработки [10, 11, 12, 13, 14] се дискутират други въпроси при ПТП между автомобил и пешеходец, кос удар между автомобили, оценка правомерността на извършвани маневри от водача на МПС и др.

В. Учебно – методична литература. **1.** Ръководство за лабораторни упражнения по физика. В началото са разгледани някои физични величини, методите за тяхното измерване и основна обработка на резултатите от експериментите. Разработени са десет упражнения. За всяко от тях са посочени: цел, апаратура, теоретична постановка, задачи и методика на изпълнение; **2.** Ръководство за курсови работи по статика, кинематика и динамика. Разгледани са въпроси от статиката, равнинно движение на твърдо тяло и динамика на точка. Представена е теорията по темите, решени са примери и са съставени различни варианти на задачи за курсови работи; **3.** Статика – дидактически материали. Разработени са основните теоретични въпроси от статиката. Решени са задачи към всеки от тях.

5. Обща характеристика на кандидата

5.1. Учебна и педагогическа дейност

Кандидатът гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова е чела лекции и водила упражнения по дисциплините „Физика", „Статика и съпромат", „Механика с теория на машините и механизмите". По някои от тях е водещ преподавател в момента. Тя има преподавателски опит по дисциплините във връзка с конкурса. Освен това е водила лекционни курсове по „Автотехническа експертиза", „Безопасност на движението",

„Електрофизични и електрохимични методи за обработване на материалите", „Статистически контрол на качеството", които не са в пряка връзка с обявения конкурс. Тя е участвала в разработването на две ръководства и едно учебно пособие по преподаваните от нея дисциплини, които са в съответствие с учебната програма. Кандидатката работи със студентите и е била ръководител при разработване на дипломни работи.

5.2. Научна и научно – приложна дейност

Кандидатът гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова е представила в конкурса за доцент 1 бр. монография, 14 бр. публикации и 3 бр. учебна литература. Освен това е участвала в научно-изследователски проекти: 4 университетски, 2 национални и 1 международен. Статиите й са публикувани в страната (8 бр.) и в чужбина (6 бр.), като половината от тях (7 бр.) са изнесени като доклади на международни конференции. Освен това тя има и голям брой публикации, които не са във връзка с конкурса.

5.3. Внедрителска дейност

За внедрителска дейност на гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова може да се приеме използването на предложените в трудовете методики за определяне на характеристични скорости за избягване или след настъпване на ПТП. Тя е автор на учебна литература и методически пособия. Използването им в процеса на обучение на студентите също може да се счита за внедрителска дейност.

6. Приноси

Приемам формулираните от кандидата приноси за: I научно-теоретични - 2 бр.; II научно-приложни 5 бр.; III приложни – 1 бр.; 3 бр. приноси са дублирани; 2 бр. приноси не приемам. Кандидатът не е формулирал учебно - методични приноси от представената учебна литература. Приносите в трудовете на автора са свързани пряко с обявената специалност по конкурса.

7. Оценка на личния принос на кандидата

Кандидатът гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова е самостоятелен автор на 1 бр. монографичен труд, 1 бр. учебно-методическо пособие и 12 бр. публикации. Освен това

е водещ съавтор в 1 бр. учебна литература, 1 бр. учебно пособие и 1 бр. публикации. Ясно е, че в много голяма степен научните трудове са лично дело на кандидата. Считам, че тя е равнопоставен съавтор в колективните разработки.

8. Критични бележки и препоръки

От представените трудове може да се направи извода, че основно кандидатът гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова работи основно в три области: триене на тъкани, „динамика" на ПТП и учебно-методична литература. Това й дава възможност да решава поставените задачи по-сериозно.

Забележки: 1. Към представените материали няма документи, свързани с личността на кандидата и обстоятелствата по обявения конкурс; 2. В представените копия на публикациите има несъответствия, липсващи или излишни страници. Несъответствия има и в резюметата на статиите; 3. Групирането на приносите според статистическия лист за изпълнение на вътрешните критерии на университета е неудачно. По-добре би било да се обединяват по научни области.

Направените забележки са технически и не се отнасят до същността на представените научни трудове.

Препоръки: Гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова трябва да обърне по-голямо внимание върху „форматирането" на научните си работи: стил, последователност, начин на изразяване, приноси, представяне и др.

9. Лични впечатления

Познавам кандидата гл. ас. д-р Райка Асенова Чингова от 2008 г., когато започнах работа като хоноруван преподавател в университета. Още от тогава ми е направила впечатление като много амбициозна и енергична. Без колебание се захваща за реализирането на всяка идея и се стреми да решава въпросите в кратък срок. Това обаче й пречи да прецизира работата си. Колкото и значими приноси да има една научна разработка, ако не се представи в подходящ вид създава чувство на незавършеност. Като изследовател може да открива проблеми в областта на научните си интереси и да ги решава. Като колега е отзивчива и е готова да окаже помощ. Отнася се сериозно към служебните си задължения.

10. Заключение

Имайки предвид гореизложеното, Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за приложението му в ЮЗУ „Неофит Рилски", предлагам на Уважаемото научно жури кандидатът гл. ас. д-р **РАЙКА АСЕНОВА ЧИНГОВА** да бъде **ИЗБРАНА** за **„ДОЦЕНТ"** в област на висшето образование 5. „Технически науки", професионално направление 5.1 „Машинно инженерство", Приложна механика вкл. Трибология.

20. 07. 2015 Подпис:

/доц. д-р Румен Русев/